

Слава на героите

Издава Съюзът на бойците против фашизма и капитализма по случай 25-годишнината от победата над фашистка Германия

8. V. 1970 г.

ТИТАНИЧНИЯТ ПОДВИГ

Днес се навършват 25 години от победата над хитлеристка Германия. За двадесет и пети път народите на Съветския съюз, а заедно с тях и всички ония, които бяха спасени от фашистката робия, ще чествуват този исторически ден, в който отекнаха по следните залпове на Втората световна война и настъпи дългоочакваният ден на великата победа.

Времето не е в състояние да заличи от паметта на благодарното човечество безпирмерния подвиг на съветските народи в борбата против хитлеризма, за спасението на човешката култура и цивилизацията от унищожение. Колкото по-далече в историята отиват трудните години на миналата война, толкова по-пълно и по-ярко се очертава величието на този титаничен подвиг.

Войната на хитлеристка Германия и целия фашистки агресивен блок срещу СССР беше планомерно и неотстъпно подготвена от империализма. Целта беше ясна — да се заличи от земята първата социалистическа държава. Сметките и надеждите на империалистите, че Съветският съюз ще бъде най-голямата жертва на фашистката агресия обаче излязоха напълно напразни. Войната завърши не с разгрома на Съветския съюз, както това желаеха на Запад някои политически ръководители, а с велика победа на съветските народи и техните съюзници и окончателния разгром на фашистка Германия. В края на войната великият Съветски съюз се яви многократно по-силен и по-могъщ, отколкото в нейното начало.

В гигантското стъклование с империализма и неговото най-отвратително издание — фашизма, победи съветският социалистически обществен и държавен строй. Въдновител и организатор на победите на СССР и неговите въоръжени сили бе КПСС — ръководящата и направляващата сила на съветското човечество. Тя изведе своя народ до великия ден на победата и за велик подвиг да изгори усилния му за разгром на врага. Паметни ще останат в историята грандиозните битки и сражения на съветската армия в годините на великата Отечественна война, с които тя си спечели славата на непобедимата армия, армия освободителка и защитница на делото на социализма.

Разгромът на немско-фашистките армии пред Москва през декември 1941 год. развенча мита за непобедимостта на фашистките завоеватели. Блестящата Сталинградска победа ще остане олицетворение на най-великото мъжество и ненадминат военен подвиг на съветските народи, не само за съвременниците, но и за идните поколения. А в адската симфония на грандиозното сражение при Курск победи този, който беше по-силен, този, на чиято страна беше историческата правда, победи

генерал-майор Иван Иванов

Съветската армия, победи съветските хора. Близо един милион ленинградци паднаха пред олтара на Родината, но градът, носещ името на великия В. И. Ленин, беше спасен.

След успешно осъществена от Съветската армия на най-крупната стратегическа операция през Втората световна война — превземането на Берлин, се стигна до окончателната деморализация на политическото и военното ръководство на третия райх и неговата пълна и безусловна капитулация на 9 май 1945 година. Несъкрусимата мощ на Съветския съюз и на неговата славна армия, а не на атомната борба, хвърлена над Хиросима, принуди Япония да приеме условията за пълна и безусловна капитулация.

Победата във Втората световна война беше извоювана с много скъпа цена. Пожарът на войната отне живота на 54 милиона души, 90 милиона бяха ранени, а 28 милиона — осакатени. Разрушенията на войната достигнаха фантастичната цифра 4000 милиарда долара.

Неизлечима е дирята от войната в паметта и сърцата на милионите хора. Съветският съюз, главната и решаваща сила в разгрома на хитлеристка Германия, понесе най-големите страдания и лишения. Нито една страна, нито един народ от антихитлеристката коалиция не понесе такива тежки жертви, каквито понесе Съветският съюз. Никоя страна не хвърли толкова усилия против врага на човечеството, колкото Съветския съюз.

Българският народ ще чествува Деня на победата като свой празник, горд е приносът си в победата против хитлеристка Германия. Воюва рамо до рамо с великата Съветска армия. Българската народна армия обнови след победата на 9 май 1945 г. своята социалистическа роля в борбата за мир и социализма.

Чествувайки Деня на победата и разгрома на фашистката Германия, ние отбелязваме и 15-годишнината от създаването на Варшавския договор, главната сила на която е Съветската армия. Въплъщаващ бойното братство между народите и армиите, на близките в него държави, Варшавският договор е непоклатима крепост на мира и социализма, противостоеща на агресивния блок НАТО, несъкрусима преграда за западногерманските реваншисти и гаранция за мира и сигурността в Европа и целия свят.

Иван ПЕИЧЕВ

БЕЗИМЕННАТА КОТА

Той можеше да бъде жив, ако отстъпеше рубежа, но не отстъпи и лежи сред гилзите, суров и бледен

Лежи, огромен и прострелян, и сякаш Пустата покрил е, и сякаш Пустата сега пред мъртвия се е смалила.

И нас ни гледат две очи изпод клепачи обгорели, и строгата уста мълчи, тъй както пред врага мълчала.

Затуй в червена светлина унгарското небе се къпе над оня, който пред смъртта назад ни крачка не отстъпи.

Затуй боецът тук лежи сред гилзите суров и бледен, с горещата си гръд покрил величествената победа.

На 31 март, през 1945 година, нашата рота, заедно с други пехотни части, нападна линията „Маргит“, в Унгария. На тази силно укрепена линия се развихри страшен бой. Противникът се съпротивляваше с ожесточение. Върху нас се изсипваше дъжд от куршуми, нагъсто избухваха снаряди. Но въпреки това ние успешно се придвижвахме през телените мрежи и минираното поле дълбоко в разположението на врага. Когато достигнахме четвърти ред противникът се приготви за контраатака. Настъпи най-решителният момент, когато се проявиха твърдостта и патриотизма на българите. Противникът провъзгласи по численост и по сила да атакува нашата рота. Снарядите на противника не отблъзнаха нашите войници. Те бяха добре обучени и добре воюваха от всички страни. Но нашата гвардейска рота се държеше храбро. Това окуражи и другите роти. Следваха една подир друга атаките на противника, които ние отбивахме

ПОБЕДАТА ПРИ „МАРГИТ“

твърдо. Немците се стъписаха, смутиха се от нашата твърдост.

В този бой гвардейците от Хасково записаха славни страници. С героичната си съпротива на нашата рота даде възможност на другите подразделения от полка да заемат нови позиции и на смрачаване под прикритието на тъмнината, организирано, по всички правила на боя, ротата ни зае мястото си на новата позиция. На разсъмяване, въпреки и смъртно изморе ни от тежкото сражение, ние предприехме нападение върху немските позиции и противникът беше отхвърлен. След това ние атакувахме и взехме контрола над цялата линия. Това беше голяма победа за нашите войски бойци, извоювана с цената на скъпи жертви.

В този бой загинаха героични Хубен Атанасов от с. Вълчарово и Димитър Янков от

село Конуш. Прекрасни другари, твърди бойци, смели български патриоти. Ние скърбяме за тях и се хвърляхме в другите сражения с по-голяма омраза към врага.

В това ожесточено сражение ротата ни имаше и 17 ранени.

В позиционната война край Дрива нашата рота даде и още една скъпа жертва — загина Иван Кадиев (Балкан), от Хасково. Той беше любимец на ротата, спечели сърцата на другарите си със своята храброст.

Преследвайки немците ние минахме край Балатон, достигнахме до Рейнската линия.

Калофер ИВАНОВ,

боец от втора гвардейска рота — Хасково

ТАКА УМИРА БЪЛГАРИНЪТ

Нощта беше безлуна. Като черен воал тя беше обгърнала безкрайната унгарска равнина. Не се виждаше на

една крачка. А призори започна да прехвърля и сняг. Бойците от девета рота будуха. От опит те знаеха, че немците използват за нападение именно такава неподходящо време. И не се излъгаха. На разсъмяване те атакуваха. Залаяха като глутници кучета тежките картечници, с трясък се пръскаха снарядите на минохвъргачките. Войниците внимателно се върнаха към неприятелските позиции.

Не след дълго вражеската верига започна да се прибли-

жава. Немците напредваха с прибежки. Завърза се люто бой. Противникът беше много броек, въоръжен до зъби. А след неколкодневните сражения българите привършиха боеприпасите и се налагаше да ги пестят. Нашите бойци знаеха, че не бива да отстъпват тази позиция и оказваха упорита съпротива на неприятелите.

Гочо Дечев бе на предната линия. Вражеската верига беше вече съвсем близо до него.

(Следва на 2 стр.)

ВАСИЛ И ВАСИЛИИ

Разказ

Васил встъпва в първото си бойно дежурство и зорко разглежда околността. Окопите дъкату шека по рътината и край ниските къщи на унгарското село, а долу реката се виждаше като на длан. Тя сега бе придошла и мътните ѝ води едва се провираха под бетонния мост. Отсрещна, вкопан в земята, врагът се спотайваше. Умората и безсънното започнаха да се събират в клепачите на Васил, но той не се отпуснаше. Когато дойде смяната, откъм къщата, в която опираше окопът, някой извика:

— Братушка, прииди сюда! Васил тръгна към къщата и с изненада откри, че окопът хлътна под нея. Преди да се опонни, десницата му се намери в коравата длан на руски бош.

— Ну, будеш наш гост. В мазето на къщата с дружка усмика го посрещнаха още двама съветски войници, които смеха мокрото му платище и класката му и той се намери седнал до тумбеста фронтовашка печка. Разговорът се водеше с много думи и жестове и крикливо — разбраха се. Войникът, който го бе докарал носеше неговото име. Гостиха го с чай и славина, а след това Васил взе хармониката си и засвири прочуваена украинска песен. Васил не изтрая. На свой ред той извади от шинела кавала си, натъкма го и медлен звуци изпълниха влажното мазе.

Свириха един след друг, над свирваха се. Скоро мазето се изпълни от руски и български войници,

които се прегръщаха като стари бойни другари, донесли в сърцата си прастарата обич между двата славянски народа. От този ден често в мазето се събираха свободни от наряд бойци. Васил опваше хармониката, Васил духваше в кавала и подкованите войнишки ботуши тропаха казачок и ръченица.

Малко са спокойните дни на фронтовата линия. Една утрин врагът откри силен артилерийски огън по нашите окопи. Не гови танкове, следвани от пехота, се насочи към моста. Но Васил и другарите му бяха на поста си. От мазето до реката водеше замаскиран кабел, който бе свързан с предварително минирания мост. Те пропуснаха няколко танка да преминат отсам реката и тогава взри виха моста. Наши и съветски бойци се втурнаха с гръмогласно „ура“ към позадналите и клонка танкове и запалиха две машини. Попаднали в безизходица, немските танкисти издигнаха бели флагове. Но безпримерно е коварството на врага. Един от танковете откри огън с картечица. Васил се люшна и падна в прегръдката на Васил. Топла кръв обagri ръцете на българския боец.

— Прощавай, братушка Васил... — едва изрекоха посиняващите устни. Погребяха го зад рътината. След траурния залп Васил извади кавала си и и настъпващата тишина прозвуча тъжна мелодия.

До Деня на победата Васил не засвири, но воюваше за два ма,

Гвардейци от Хасково заминават за фронта

Странички от един живот

Колко мъчавини са чертите на хората! Нищо не откриват. А тези черти — бръшките, очите, посребрените коси, таят голяма житейска история. Като тръпелив път, извървян от Желязко Воденичаров, 46-годишният шофьор от хасковската строителна организация. Неговият живот е вечно движение. Както познава буботенето на моторите, така знае и свистенето на шрапнелите. Те ли шрапнели са го приковавали на легло, а после орден — „Победа над Германия“, медал за храброст. Различавам странички от войската му биография.

Беше септември 1944 година. Отбих се в щаба на апаратурно артилерийско отделение. Намираше се в околностите на Крива паланка. — Кой е този? — попитах

коя е изгубил голям и скъп приятел, и добавя:

— От София го изпратили в редовете на Първа българска армия в Унгария...

Войната е ад. Всичко ври. Гърмежи, кърви, убити, ранени. И сред тях Желязко Воденичаров е колата си извозил ранените от огнените позиции. За него ранените говорели, че бил по-бърз от санитарния самолет.

В Унгария Желязко Воденичаров остава до края на войната. Пълчищата на Хитлер са смазани. За света настъпва нов ден. Нов ден и за скромния доброволец шофьор.

Седим двамата и мълчим в слънчевия майски ден в неговия нов дом. Попитам го:

— И все пак, кое те накара да тръгнеш по пътищата на войната?

— Знаете ли — отаври той. — записах се доброволец, защото ненавиждах войната. Исках час по-скоро тя да завърши и никога вече да няма убити и ранени... Хората да бъдат винаги щастливи.

Полага ти се отпусък. Защо не си отиде в Хасково?

— А той каза: — Нямам татко и майка. Нямам къща. Мойт дом е къс зармата.

1945 година. Бяхме се прибрали в Хасково, когато се получи писмо: „Опелът“, на шият автобус, веднага да се докара в София. Желязко тръгна незабавно. До тук бяха връзките ни с него. Атанас Минева въздъхна, ся-

Най-скъпата дума

Линията на нашите позиции се простираше между Драва и Мур. Митохлъргачицата рота, в която служех, се намираща на десния бряг на Мур. Отвъд реката, на левия бряг, бяха братушките. Най-често дружбата ни се зараждаше

е тия, които идваха със специални задачи при нас. Не ни беше ясно как „Катюшките“ се появяваха винаги, където ставаше особено „горещо“. Съветските войници ни се усмихваха, ние се опитвахме да разговаряме с тях, и въпреки че не знаехме езика, войната ни свършаваше така, че ние често се разбирахме.

Един май 1945 г. Край на войната се чувствуваше особено силно. И над нас празник, реално да се доведе до края на войната. При нас останаха двама съветски снайперисти. Те се повесиха с нас, а след това тръгнаха: „Война, братя!“

Само след два часа единият от тях бил убит. Аз винаги ще нося в сърцето си лика на усмихнатия младеж, който, разказваха, убит над 140 немски офицери!

Сега вече не мога да си спомням от тях ли и кога съм научил думата „товарищ“, но тя е най-скъпата дума, която ще запъзя дълбоко в сърцето си като спомет от онези дни, когато кръвта на хилядите загинали сплотяваше хората, когато се раждаше голямото братство между народите.

Вяко ЗАХАРИЕВ.

РЕДКОЛЕГИЯ:

З. Добрева
Вл. Делчев
Ат. Хаджиколева

С българско „Ура“

На 30 март след обед втора гвардейска рота, в която бих доброволец, бе вдигната на шурм към противниковата отбранителна линия. Маргарит След Ю-часов поход стигнахме по-районите на унгарското село, където поотделяхме и събрахме сили за решителна схватка с врага. В ранни зори на 31 март взводовете и отделенията се разгърнаха за атака. Тъмно презминахме железопътната линия и над нас засвириха немски куршуми, засвириха минни. Бе дадена заповед да свалям каските, за да може съветската шурмова авиация, която се бе включила в нашия поход, да ни различава от немците. Боят се ожесточи до краен предел. Противникът се защитаваше ожесточено със всички средства.

— Танковете! — извика някой. В дясно, откъм гората, задухваша към нас немски танкове. Сега положението ни стана критично, но ние не се

отбихме назад. На втората си отбранителна позиция. При атаката в немските окопи нещо ме парна в левия крак над колението и панталоните ми паднаха от крак. В костта бе вградил куршум, който ми причиняваше непоносима болка. Бих отнесен в превръзочен пункт.

Моице другари продължиха настъпването. Много от тях също бяха ранени, други паднаха в бой. Но съпротивата на врага бе сломена от охваната войска, подпомагана от съветски части, и тръгнало подготвените му отбранителни линии „Марит“ — превзета.

Георги Н. Ресиловски носител на орден за храброст втора степен

Съветски и български бойци в бой

ТАКА УМИРА

ВЪЗДУШЕН

Той виждаше ясно зеленикавите униформи, които се мъркаха отпред, вляво и вдясно. Както винаги, в такива минути той забравя страха. Нека се приближават още малко и тогава ще види как се бие българинът. Положението на ротата ставаше неудържимо. По думи се заповед за оттегляне. Трябваше обаче да остане някой да прикрие оттеглянето. Говориха да прикрие два другарича си, докато човек и ако има възможност да остане последен. Хладнокръвно изгладя немците с въгленски и висляно открити огън среду тях. Неколкократно фийа бяха покосени, а сред другите настъпих обръкване. Българският боец използва суматохата

и се премерваше внимателно. Всеки изстрел намираше целта. Другарите му се отдалелиха.

Сега можеше да се изтегли и той. В това време обаче блан до него се чу силен трясък. Българинът се обърна и видя как един от другарите си е паднал.

Той се напрегна. Неопосени болки от раните го измъчваха. Той напрегна сетивните си, допълзя до картечищата и отново в насочи към фашистите. Те отново се дигнаха на атака. Картечищата на българина затреха и немците пак бяха приковани да залепнат. Но скоро картечищата секна. Говориха — нямам патрони. Пригответе бомбите. Значка Когато немците приближиха на няколко крачки, той бързо хвърли първата върху тях. Чула се стопане — знам ударът беше точен. Хвърли втора бомба... трета... Остана само една — последната. „Няма да ме хванете нов, гадове“. Закри бомбата с израненото си тяло. Когато немците го заобиколиха, те не доумяваха. Необходими бяха за тях такава смърт, такъв го ронзят!